

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky právní věci žalobce **T. B. s. r. o.**, zastoupeného JUDr. Jaroslavem Savkem, advokátem se sídlem Teplice, Dlouhá 31/63, proti žalovanému **Katastrálnímu úřadu pro Ústecký kraj**, se sídlem Ústí nad Labem, Krčínova 797/2, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 8. 2005, č. j. 15 Ca 37/2005 - 30,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 8. 2005, č. j. 15 Ca 37/2005 - 30, jímž byla odmítnuta jeho žaloba na ochranu před nezákonným zásahem Katastrálního úřadu pro Ústecký kraj, katastrálního pracoviště Teplice, který mu odmítl povolit zapsání výmazu vkladu zástavního práva.

Krajský soud vyšel ze skutečnosti, že upřesněním žaloby se žalobce domáhal ochrany proti nezákonnému zásahu žalovaného, který měl spočívat v jeho oznámení ze dne 5. 1. 2005, že neprovede požadovaný výmaz vkladu zástavního práva, zapsaného ve prospěch společnosti L.A. N. a. R., Š.. Poukázal na právní úpravu a na právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2004, č. j. 2 Ans 1/2004 - 64 a dovedl, že vyjádření žalovaného takovým úkonem není. Stejně tak nelze dospět k závěru, že odmítnutím provedení záznamu vznikla žalobci povinnost něco konat, nějaké činnosti se zdržet či nějaké jednání strpět, a tudíž nejde o zásah v souvislosti se správní činností, která by ohrožovala zájmy žalobce nebo zasahovala do právních poměrů jiných osob. Z toho soud dovedl, že nejsou

splněny podmínky řízení a pro tento nedostatek žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. Na závěr soud poukázal na smísení dvou žalobních typů žalobcem a uvedl, že ani žaloba proti nečinnosti by nemohla být úspěšnou.

Proti tomu stěžovatel v kasační stížnosti namítá kasační důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Obsahem kasační stížnosti učinil celou žalobu včetně rozsudečného návrhu a doplnil, že mu soud napadeným usnesením vysvětlil, že proti postupu katastrálního úřadu, který odmítl provést výmaz zástavního práva, se nelze bránit, a dále uvedl, že výrok o tom, že se žaloba zamítá, považuje za výrok neurčitý. K výzvě krajského soudu doplnil kasační stížnost tak, že důvodem pro odmítnutí jeho žaloby byl odkaz na nepublikovaný rozsudek Nejvyššího právního soudu a pojem „nezákonný zásah“ si soud vyložil tak, aby žalobu mohl odmítnout. Stěžovatel naopak zastává názor, že každý úkon správního orgánu, který není rozhodnutím, je nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. Důvod kasační stížnosti, mimo důvodů uvedených v prvním podání, spatřuje v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a e) s. ř. s., neboť soud nesprávně posoudil právní otázku a restriktivně a účelově vyložil pojem „nezákonný zásah“. Soud měl postupovat dle žaloby a přimět žalovaného postupovat podle správního řádu a o jeho návrhu rozhodnout. Z těchto důvodů žádá o poskytnutí soudní ochrany a o zrušení napadeného usnesení krajského soudu.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti označil kasační důvody za zmatečné a názor, že výrok o zamítnutí žaloby je neurčitý, za chybný. S rozhodnutím krajského soudu se ztotožňuje a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posuzuje Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Přitom rozhodné jsou důvody směřující proti napadenému soudnímu rozhodnutí (§ 102, 103 odst. 1 s. ř. s.), je tedy zcela bez významu obsahuje-li kasační stížnost znění žaloby včetně rozsudečného výroku. Jak už Nejvyšší správní soud uvedl ve svém rozhodnutí ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 (dostupné na www.nssoud.cz) *odmítl-li krajský soud žalobu jako neprojednatelnou a nezabýval se jí věcně, přezkoumá Nejvyšší správní soud v kasačním řízení jen to, zda krajský soud správně posoudil nesplnění procesních podmínek; věcný obsah žaloby přezkoumávat nemůže*. Stejně tak není rozhodné, pod jaká ustanovení zákona své námitky stěžovatel podřadil – je-li totiž kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu a pod tento důvod spadají o ostatní věcné námitky (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98- rovněž dostupný na www.nssoud.cz).

Lze tak shrnout, že rozhodné jsou důvody kasační stížnosti směřující proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby. Nelze se tedy věcně zabývat žalobou a žalobním návrhem, které jsou v daném případě rozhodné jen z hlediska posouzení důvodnosti odmítnutí žaloby. Stejně tak nelze zkoumat důvodnost kasační námitky, formulované: „výrok, že žaloba se zamítá, je výrokem neurčitým“, neboť jeho relevanci k rozhodnutí soudu o odmítnutí návrhu skutečně nelze seznat.

K posouzení správnosti postupu krajského soudu jsou ze soudního a správního spisu rozhodné tyto skutečnosti:

Spis žalovaného obsahuje mj. kopii zástavní smlouvy ze dne 6. 8. 1997 uzavřené mezi zástavním věřitelem L.A. a zástavcem T. B., s. r. o. týkající se nemovitostí zástavce v B., a

výpis z katastru nemovitostí ze dne 3. 6. 2005, v nichž je toto zástavní právo vyznačeno. V přípisu žalovaného adresovaného žalobci ze dne 5. 1. 2005 je konstatován návrh žalobce ze dne 26. 11. 2004 na zahájení řízení o povolení zápisu výmazu zástavního práva. Obsahem přípisu kromě skutkového přehledu je sdělení, že žadatel neprokázal zánik zástavního práva ve smyslu § 170 odst. 1 občanského zákoníku, za který nelze považovat jen jednostranné prohlášení zástavce. Dále žalovaný žalobci doporučil řešení problému cestou občanskoprávní, kdy na základě určovacího výroku soudu by výmaz vkladu byl proveditelný.

Žaloba v dané věci byla podána na „ochranu před nezákonným zásahem“ a stojí na tvrzení o neexistenci smlouvy o půjčce, s níž měla být zástava spojena, a z toho plynoucím závěru o tom, že zástavní právo vůbec nevzniklo. Již v době zápisu nebyly pro něj splněny podmínky, neboť zástavní věřitel již byl v likvidaci a o řádném podpisu smlouvy za zástavního věřitele odstranění je třeba pochybovat. Žalobou se žalobce domáhal uložení zákazu žalovanému pokračovat v porušování práva žalobce a příkazu soudu žalovanému, aby v řízení o návrhu žalobkyně ze dne 21. 11. 2004 pokračoval podle zákona o správním řízení. K žalobě byl připojen návrh ze dne 24. 11. 2004, vyrozumění žalovaného a výpisy z obchodního rejstříku pro kanton S. s překladem a zástavní smlouva. Krajský soud usnesením žalobci uložil odstranění pochybnosti, zda žaloba směřuje proti nezákonnému zásahu, či zda se jedná žalobu na ochranu před nečinností žalovaného. Žalobce k tomu sdělil dne 2. 8. 2005, že se jedná o žalobu proti nezákonnému zásahu, nikoliv o žalobu proti nečinnosti, když nápravu lze sjednat jen tak, že žalovaný bude řádně pokračovat v řízení. Za nezákonný zásah označil vyrozumění žalovaného ze dne 5. 1. 2005. Na to soud žalobu odmítl.

I když věcnou argumentací žaloba směřovala spíše proti nečinnosti žalovaného, k výzvě soudu žalobce výslovně specifikoval, že se jedná o žalobu proti nezákonnému zásahu, za který považuje vyrozumění o nemožnosti provést výmaz zástavního práva.

Žalobou proti nezákonnému zásahu se může podle § 82 s. ř. s. bránit každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování. Soudní řád správní zavedl ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu jako institut ochrany před nezákonným jednáním správního orgánu.

Nelze přisvědčit stěžovateli v tom, že každý úkon správního orgánu je zásahem, nehledě k tomu, že ochrana je poskytována jen před zásahem nezákonným. Krajský soud při vysvětlení pojmu neoprávněného zásahu vycházel z rozsudku Nejvyšší správní soud ze dne 24. 6. 2004, č. j. 2 Ans 1/2004 - 64 a lze jen zopakovat, že *definici zásahu zákon neobsahuje, zásah vymezuje velmi obecně a široce. Přesná definice ani není možná, protože pod pojem zásahu spadá velké množství faktických činností správních orgánů, ke kterým jsou různými zákony oprávněny. Jde o úkony neformální, pro které mohou a nemusí být stanovena pravidla, např. faktické pokyny (typicky v dopravě), bezprostřední zásahy (při ohrožení, při demonstraci, příkazy ke zjednání nápravy), zajišťovací úkony atd.; tedy obecně úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby vůči nimž směřují, a ty jsou povinny na jejich základě něco konat, nějaké činnosti se zdržet nebo nějaké jednání strpět, a to na základě jak písemného, tak i faktického (ústního či jinak vyjádřeného) pokynu či příkazu. Kromě neformálnosti samotného zásahu je neformální i donucení v případě nerespektování pokynu či příkazu (když ovšem i donucení je zahrnuto pod legislativní zkratku*

„zásah“). K tomu lze jen dodat, že ústavní stížnost proti tomuto rozsudku byla usnesením Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 618/04 odmítnuta. Tvrdí-li stěžovatel, že se zde krajský soud opřel o nepublikované rozhodnutí, lze jen odkázat na č. 670/2005 Sb. NSS, kde rozsudek zveřejněn byl. Tento rozsudek ostatně je hoden pozornosti stěžovatele i z toho hlediska, že vyjádřil nemožnost podání žaloby na ochranu proti nečinnosti, která by měla spočívat v neprovedení záznamu (§ 7 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem) spočívajícího ve výmazu zástavního práva v katastru nemovitostí.

V daném případě, jak bylo výše objasněno, žalobce podal žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, který měl spočívat ve vyrozumění o neprovedení výmazu zástavního práva pro nesplnění podmínek. Sdělení správního úřadu o tom, že nejsou splněny podmínky pro požadovaný postup, takovým úkonem není, stejně tak jako v řízení o ochraně před nezákonným zásahem nelze požadovat po soudu, aby přiměl správní orgán k vydání nějakého rozhodnutí. Nejedná se zde o žádný úkon, který by mohl být pod pojem nezákonného zásahu podřazen, nemá důsledky předpokládané právní úpravou poskytující před nezákonnými zásahy ochranu. Možnost řešení, na níž poukazoval žalovaný, lze jen znovu připomenout.

Není-li vyrozumění žalovaného o nedostatku podmínek pro výmaz zástavního práva nezákonným zásahem, jde o neodstranitelný nedostatek podmínek řízení a krajský soud správně návrh podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.

Kasační stížnost proto byla shledána nedůvodnou a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nenáleží mu proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 a contr. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly, proto mu nebyly přiznány.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. října 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu